

Рівненський державний гуманітарний університет

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ**

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Випуск 2

Рівне – 2011

Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Мороз Людмила Володимирівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович

– професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.

Вокальчук Галина Миколаївна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Гороть Євгенія Іванівна

– доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Архангельська Алла Мстиславівна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету).

Тищенко Олег Володимирович

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Шульжук Каленик Федорович

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Оляндер Луїза Костянтинівна

– доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Захарчук Ірина Василівна

– доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Безкоровайна Ольга Володимирівна

– доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна

– доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович

– доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка).

Павлова Ольга Іванівна

– кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Адах Наталія Арсенівна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна

– кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна

– кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 25.02.2011 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

Проанализировано использование научной речи в период работы над диссертациями на соискание ученой степени кандидата и доктора наук. Приведены примеры аннотаций.

Ключевые слова: *специализированный текст, научное международное общение, научная речь, первоисточники, тезисы, научная статья, аннотация, магистерская работа, диссертация.*

The summary. *The article deals with the scientific intercommunication in English by the future Masters of nonlinguistic specialities, the usage of the English speech in the work with professional texts on different Master's programmes, the use of the original sources in English researching for master's thesis and scientific reports. It has been analyzed the praxis of the scientific intercommunication for conducting one's master's or doctor's thesis. The examples of annotations are given in the article.*

Key words: *professional texts, the scientific intercommunication in English, original sources, scientific reports, scientific articles, annotation, summary, master's or doctor's thesis.*

Одержано редакцією 25.01.2011 р.

УДК: 81'22

Н.О. МИХАЛЬЧУК, О.В. БЕЗКОРОВАЙНА

ЛІНГВІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ТОПОНІМІЧНОЇ КАРТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Резюме. В статті проаналізовано назви, що вміщують давньоскандинавські топонімічні елементи. Виявлено та охарактеризовано кельтські компоненти у складі сучасних топонімів. Описано позначення латинського впливу на сучасній карті Великобританії. Охарактеризовано вплив французької мови на топоніміку Англії. Описано особливості створення складених топонімів та обґрунтовано роль прийменників та прийменникових прислівників в цьому зв'язку.

Ключові слова: *топоніми, давньоскандинавські топонімічні елементи, кельтські компоненти, латинський вплив, складені топоніми.*

Топонімія Англії, яка складалась протягом багатьох століть та під впливом ряду мов, в теперішній час являє собою єдину сукупність назв. Ця єдність не знімає, однак, питання про регіональну своєрідність, яка властива різним географічним областям і виникає під впливом різних факторів. Сучасна карта Великобританії значною мірою відображає цей процес формування цілісної системи з багаточисельних та неоднорідних компонентів.

В зв'язку з розглядом системи впливу різних мов на топонімію Англії виникають питання про те, наскільки відчутним був вплив тої чи іншої мови у відповідний період часу та наскільки тривало збереглися відбитки цього впливу. В плані синхронічного аналізу це потребує виявлення на сучасній карті об'єктів, які зберегли іншомовні елементи в складі назв, а також географічних регіонів, де в теперішній час ці елементи концентруються.

Слід зазначити, що в синхронічному дослідженні екскурси в діакронію можуть розглядатись лише як допоміжний аспект, і дані знання та еволюція топонімів аналізуються лише тому, що вони знаходять відображення в сучасній формі назв та визначають характер сучасного руйнування та загальний вид топонімічної карти країни.

Хоча деякі питання залишаються недостатньою мірою розв'язаними і на сьогоднішній день. Зокрема, в топоніміці Англії можна виділити чотири іншомовних впливи на формування топонімів: скандинавський, кельтський, латинський та французький. Слід розглянути кожен вплив окремо, адже кожен з них має власні, притаманні лише йому одному характерні особливості. Тому завданнями нашої статті стали:

1. Проаналізувати назви, що вміщують давньоскандинавські топонімічні елементи.
2. Виявити та охарактеризувати кельтські компоненти у складі сучасних топонімів.
3. Описати позначення латинського впливу на сучасній карті Великобританії.
4. Охарактеризувати вплив французької мови на топоніміку Англії.
5. Описати особливості створення складених топонімів та обґрунтувати роль прийменників та прийменникових прислівників в цьому зв'язку.

Відомо, що топонімічні елементи скандинавського походження з'явилися на карті Британії в результаті англо-скандинавських мовних контактів у дев'ятому – десятому століттях, зумовлених завоюванням частини Англії вікінгами. У мові скандинавів було багато термінів, якими позначалися всілякі елементи та об'єкти фізичної географії районів узбережжя: гирла річок, острови, затоки, дюни, миси, різноманітні бухти, скелі, бескиди. На відміну від більшості топонімічних елементів скандинавського походження, які зустрічаються в складі геонімів внутрішніх районів Британії, їх поширення у прибережній смузі не визначається тільки географічними факторами.

У фонді давньоскандинавських топонімічних елементів узбіччя Британії нараховується принаймні п'ятнадцять термінів, які використовувалися вікінгами для позначення невеликих морських бухт, заток, гирл рік, які зберігаються в сучасних топонімічних назвах.

Серед них високою частотністю вживання характеризується елемент *fjorthr*, який в англійській формі *firth* зустрічається в Шотландії (*Pentland Firth, Dornock Firth, Moray Firth*). Зафіксовані також геоніми, в яких скандинавське *fjorthr* скоротилося до *-arf, -ard, -ord* (*Gruinard = Grunnfigorthr* мілка бухта, *Suinaneart = Sveinn's*

firth затока свейна). У графстві Сатерленд firth набуло форми -ford (Laxford = Laksefjord затока лососів), так само як і в Уельсі (Haverford = Hafrarfjorthr = goat firth) [4].

Менші за розміром бухти та затоки скандинави називали vik. На території Англії цей елемент зберігся в складі двох геонімів: Blowick і Lowick. Однак досить суттєвого поширення він набув на півночі: Lerwick (Шетландські острови), Selwick (Оркнейські острови), Wick (Кейтнес). Ціла низка геонімів з топоелементом -vik має аналоги в скандинавських країнах: Lerwick – Leirvik (Норвегія), (давньоскандинавське lair глина + vik), Sandbhig – Sandvig (Данія), Soderick (острів Мен) – Sondervig (Данія).

Апелятив vagr вживався скандинавами для позначення вузьких морських заток на Шетландських та Оркнейських островах. Геоніми з цим елементом існують на островах і тепер. Так, столиця Оркнейських островів називається Kirkwall (давньоскандинавське Kirkjuvagr – затока, на березі якої стоїть церква), а на Шотландських островах зберігся геонім Scalloway (давньоскандинавською Skalavagr – затока, на березі якої були збудовані skalar – будинки, в яких перепочивали посланці ради старійшин) [6].

Широке гирло річки або її дельту скандинави називали floi: Scapa Flow (Оркнейські острови), а ту частину гирла, яка утворювала затоку, – тупі рот. Перейшовши до розряду топоелементів, цей апелятив зберігся на шотландських островах у назві Vog Minn = mouth of the voe і в назві гирла річки Ейр в Англії – Airmyn.

Однак найбільш розповсюдженим терміном для позначення гирла річки був давньоскандинавський іменник oss, зафіксований на Оркнейських островах у формі Oyse і на Гебридських островах як Oss.

Не менш численними та різноманітними за набором елементів є ансамбль географічних назв, переважно назв островів, які включають топонімічні елементи скандинавського походження, об'єднані поняттям „острів” [6].

Аналіз топонімічних карт узбіччя Британських островів показав, що понад сто топонімічних назв цього регіону мають у своєму складі давньоскандинавський елемент ey – острів – деривативне утворення від примітивного загальногерманського іменника аліо, який розвинувся від індоєвропейського кореня ahua вода. Відповідна давньоанглійська форма цього слова eg/ig збереглася лише у складі геонімів, наприклад, sheppey = sheep island.

Топонімічний пласт із давньоскандинавським елементом ey простягається від Шотландських до Нормандських островів. На топонімічній карті Шотландських островів зафіксовані геоніми Whalsay (давньоскандинавською hlvt – кит), Foula (давньоскандинавською fugl – птах), Mousa (давньоскандинавською mosi – трясина). На Оркнейських островах, сама назва яких включає давньоскандинавський іменник orkn – молодий тюлень, зустрічаємо геоніми Whalsay (давньоскандинавською hvalr – кит), Foula (давньоскандинавською fuge – птах), Mousa (давньоскандинавською mosi – трясина). На Оркнейських існують дещо менші за площею острови від тих, які отримали статус “ey”. Як правило, вікінги називали такі острівки Glimsholm (давньоскандинавською – Glumr). Rusk Holm (давньоскандинавською gusk – пожовкла трава), на узбережній частині Уельса знаходимо геоніми Grassholm, Gateholm (давньоскандинавською geit – коза), Stokholm (давньоскандинавською stokk – колода), Fla + Holm, Steep Holm.

Ще більш дрібні острівки отримали назву sker або skerry. Чимало геонімів із цим елементом зафіксовано на топонімічних картах Оркнейських та Шотландських островів: Seal Skerry, Fugla Skerry, Nakkaserry, Auskerry [8].

Серед багатьох давньоскандинавських апелятивів, якими позначали морські миси, найпоширенішим у кількісному відношенні є елемент nes (готський корінь naso – те, що стирчить). Поряд із фактом високої частотності вживання цього елемента привертає увагу й те, що геоніми з компонентом -nes зафіксовані вздовж усього узбережжя Британії: на Гебридських островах – це Ullinish, Brattanish, Arnish, на Шотландських островах – Stromness, Stenness, на острові Мен – Cregueish, Languess.

Широке застосування отримує в Дейнло компонент -thorp, скандинавського походження (пор. Шотландське topr – ділянка землі, селянська хата, норв. topr. – хутір, невелика ділянка землі) [9].

Також в Дейнло часто зустрічається елемент -toft, який первісно використовувався для позначення ділянки біля хати або ділянки землі з хатою. Toft зустрічається в Дейнло як топонім (Toft, Tofts) і в якості кінцевого елемента (Langtoft, Moortoft, Eastoft, Fishtoft).

Питання про виявлення кельтського компонента у складі сучасних топонімів є досить складним і не завжди може бути розв'язаним. Воно пов'язано з проблемою узбережжя та розселення бритів після колонізації острова англосаксонськими племенами. Певно, сучасний елемент wal- (Walton, Walcoff, Walden, Walpole, Walbrook) вказує на ті пункти, де кельтське населення утрималось після прибуття англо-саксів в шостому столітті.

Найбільшою масовістю відрізняється формант pen-: Penhill, Pencoyd, Penge, Penketh, Penrith. Також регулярно зустрічається сучасний початковий компонент tre-, котрого відносять до кельтського шару. Основні з цих топонімів позначають території, розташовані в Корнуоллі: Tredrustan, Tregavethan; також вони зустрічаються в Херефордширі і Ланкаширі: Treysceck, Treales [1].

Як індикатор кельтської належності топоніма слід відмітити початковий компонент lan. Топоніми, які включають цей формант, найчастіше зустрічаються в Корнуоллі: Landulph, Lanreath.

Позначення латинського впливу, котрі виявляються на сучасній карті, в цілому, відносяться до більш пізньої епохи, а саме до сьомого – десятого століть, коли в хроніках та інших документах латинською мовою з'являються латинізовані форми англійських назв. Вони виникають, перш за все, в результаті перекладу певних частин топонімів з англійської мови, а також внаслідок додавання кількох латинських диференційованих компонентів. Пор. Ashby Puyrogum (латинською puer, -eri – хлопчик), Buckland Storum (латинською soror, -oris – сестра), Toller Fratrum (латинською frater, -fris – брат); Whichurch Canonicorum (латинською canonicus – канон); Ampney Crucis (латинською crux, -ucis – хрест); Bradfield combust (латинською combustus – загорівший).

Такі компоненти, як *Great*, *Little* часто заміщуються на *Magna* (латинською *magnus*, -a, -um – великий) і *Parva* (латинською *parvus*, -a, -um – малий): *Ashby*, *Ashby Magna*, *Ashby Parva*. В теперішній час зберігаються не всі ланки цього ланцюга: *Brandon – Brandon Parva*; *Chew – Chew Magna*. Зустрічається також визначення *ambo* (латинською *ambo* – обидва, і той і інший). *Hutton Ambo*, який включає *High* і *Low Hutton*, *Lutton Ambo – East* та *West Lutton*.

В деяких випадках (особливо у разі визначення місця населеного пункту на річці) англійською *upper* і *lower* передаються латинською *superior* і *inferior* (верхній, нижній): *Rickingham*, *Superior*, *Rickingham inferior*.

Особливо часто зустрічаються латинські прийменники *sub*-у, у підніжжя (*Thorpe sub Montem*); *juxta* – біля, на (*Brandwell juxta Mare*, *Kingson juxta Yeovil*); *super* – на (*Weston super Mare*) [3].

Вплив французької мови на топоніміку Англії в цілому маловідчутний. В деяких назвах використовується компонент *-mont* (французькою *mont* – гора): *Eamont*, *Ridgmont*, *Grosmont*. Компонент *-ville*, який отримав широке розповсюдження в топоніміці США, зустрічається лише в деяких більш пізніх назвах: *Coalville*, *Charterville*, *Bronville* [2].

Різноманітність географічних назв і ті обставини, за яких вони виникали, створюють неабиякі труднощі при аналізі та визначенні походження топонімів.

Аналізуючи англійські топоніми, слід звертати увагу й на дослідження англійських топонімічних суфіксів. Найбільшою мірою в сучасній топоніміці Англії представлені назви, кінцеві елементи яких виділяються як регулярно повторювані суфікси. Загальна картина, котра створюється завдяки суфіксам у зв'язку з семантикою початкових апелятивів, аналогічна тій, яку складають кінцеві елементи назв в цілому (основи, напівсуфікси). Отже, топонімічні суфікси беруть початок від одиниць, що семантично відносяться з тими ж основними значеннями, притаманними топонімам: помешкання (будинки, ферма, селище, накриття, укріплення, частокіл) і природні об'єкти (поле, струмок, долина).

Серед суфіксів першої групи найбільш розповсюдженими є сучасні закінчення *-ham* і *-ton*, які у разі близькості початкового значення відносяться до різних історичних етапів формування топонімів.

Старовинність суфіксу *-ham* підтверджується рядом факторів, пов'язаних з його поєднанням: частотою комбінації з суфіксом *-ing* (означає “приналежність”), який вважається одним із найбільш старовинних топонімічних компонентів (наприклад, *Birmingham*), відсутністю сполучень з давньофранцузькими присвійними іменами, які розповсюдились вже після нормандського завоювання; сполученням з древнім елементом *burna-*, що вже на ранній стадії розвитку англійської топонімії витіснено синонімом *bros*.

Сучасна географічна дистрибуція *-ham* також підтверджує стародавність походження цього суфіксу. Карта свідчить про те, що область найбільш інтенсивного розповсюдження цього суфіксу співпадає з районами ранніх англосаксонських поселень – південний схід країни, сучасні графства Кент, Суррей, Суссекс, Ессекс, Суффолк, Норфолк. Сучасний суфікс *-ham*, який зустрічається в ойконімах західних районів, очевидно, не тотожний стародавньому, а представляє собою омонім (в більшості випадків – початковий від давньоанглійського *hamm* – огорожене поле, лук). Область інтенсивного розповсюдження таких суфіксів, як *stow*, *sted*, котрі відносяться до найбільш давнього прошарку (давньоанглійською *stow*, *stede* – місце зустрічі, священне місце), також співпадає з дистрибуцією *-ham*. Чим далі на захід, тим рідше в назвах зустрічається компонент *-ham*, і все частіше – *-ton*. Очевидно, з огляду на просування англосаксонських поселень на захід відбувається заміна застарілого елемента *-ham* елементом *-ton*, який стає все більш продуктивним [7].

В областях Дейнло замість суфікса *-ton* функціонує *-by* – суфікс скандинавського походження. Період його активної участі в формуванні англійської топонімії довгий, більше п'яти століть (з часів перших датських поселень в дев'ятому столітті до тринадцятого – чотирнадцятого століть), що забезпечило його збереження і в теперішній час. Перші компоненти назв, що включають *-by*, на сучасному рівні, як правило, самостійно не виділяються, так як в більшості являють собою давньоскандинавські присвійні імена. Часто зустрічаємо такі кінцеві елементи: *caster – Lancaster*, *Doncaster*; *ley – Helmsley*, *Ridley*; *-den*, *-don – Rowden*, *Standon*; *-eau*, *-y* (староанглійською *ham-atede* – садиба) *Berkhamsted*; *-sett* (староанглійською (*ge*)*set* – житло, місце для худоби – *Stradsett*) та інші.

Складені або полілексемні топоніми, хоча і не створюють багаточисельну групу, мають досить різноманітні форми. Саме в цій групі закладено одну з головних відмінностей топоніміки Англії та інших англомовних країн.

Основна кількість англійських топонімів цього виду являє собою вторинні (пізні) назви, які будуються на основі топонімів, що вже існували, шляхом додавання диференційованих ознак: *Long Riston*, *Dry Sandford*. В цих випадках виникають ряди протиставлень: *Little – Great*, *East – West*, *Magna – Parva*, *Inferior – Superior* [4].

Відповідно до загальної спрямованості англійської топоніміки суттєву за кількістю групу складають немотивовані полілексемні топоніми, частини яких не можуть бути співвіднесені з будь-яким сучасним топонімом чи апелятивом: *Bolens & Herds*, *Tow Low*, *Mow Cop*.

Найменше розповсюдження мають описові полілексемні топоніми, які будуються за принципом атрибутивної синтагми, часто на основі географічного терміну: *New Forest*, *Crooked Oak*.

Велику роль у створенні складених топонімів відіграють прийменники та прийменникові прислівники. Їх функція – позначення місця знаходження об'єкта через введення в його назву географічного терміну. Наприклад, прийменник *under*, який означає розташування об'єкта біля підніжжя пагорба: *Ashton under Hill*. Крім прийменника *under* активну роль відіграють прийменники *in* (*Norton in the Moors*), *by* (*Thorp by Water*), *on* (*Bourton on the Water*), *upon* (*Stanford upon Soar*), *next* (*Stoke next Guilford*) [5].

Дещо іншу структуру назви складає прийменниковий прислівник *without*, який означає положення об'єкту за межами міста: *Newton Without, Farringdon Without*.

Таким чином, складені топоніми утворюються не тільки протиставленням означень, але і диференціацією в різних контекстах. При цьому створюються відповідні топонімічні ряди: *Dry Sandford, Sandford on Thames, Sandford St. Martin*.

На топоніміку Британії та США впливали такі мови, як скандинавська, кельтська, латинська та французька. Сліди цього впливу збереглися і на сучасній топонімічній карті Англії та Америки. Досить чітко це можна простежити в назвах бухт, заток, гирл річок, островів, морських мисів, ділянок землі. Також слід відмітити, що цей ансамбль географічних назв характеризується чисельністю та різноманітністю. Досить помітним є вплив давньоскандинавського шару мовлення, який зустрічається майже у всіх регіонах Англії. Широке застосування отримали кельтські компоненти у складі сучасних топонімів. Латинський вплив також є досить суттєвим, а сліди французької мови в топоніміці Англії мало відчутні на відміну від топоніміки США.

Географічні назви цих англійських країн склалися протягом багатьох віків і тому фіксують динаміку розвитку мови та історію країн, і, звісно, на сучасному етапі розвитку мови вони мають ту чи іншу специфіку. Так, крім слів, які складають літературний шар, тут наявні діалектизми, спеціальні наукові терміни, багато топонімів вживаються у переносному значенні. Отже, топонімія Англії і США складалася поетапно і залежала від розвитку суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беленькая В.Д. Топонимы в составе лексической системы языка. – М.: Высшая школа, 1969.
2. Бондарський М.С. Словник географічних назв. – К.: Либідь, 1989.
3. Бортничук Е.Н. Словообразование в современном английском языке. – К., 1988.
4. Завгороднев Ю.А. Давньоскандинавські топоніми в складі геонімів узбережжя Британії // Іноземна філологія, 1990 вип. 97 – С. 50-57.
5. Ирисханова К.М. Функционирование топонимов в художественной литературе (английский язык): Дис. ...канд. филол. наук / МГПИИЯ им. М. Тереза. – М., 1978.
6. Маковский М.М. Английская этимология. – М., 1986.
7. Перкас С.В. Парадигматические и синтагматические аспекты лингвостилистического потенциала топонимов в современном английском языке: Дис. ...канд. филол. наук / МГПИ им. В. И. Ленина. – М., 1980.
8. Ekwall E. The Concise Oxford Dictionary of English Place-Names, Oxford, 1960.
9. Fishman J.A. The Sociolody of Language: An Interdisciplinary Social Science Approach to Language in Society. Rowley, 1972.

Резюме. В статтє дан анализ названий, которые включают древние скандинавские топонимические элементы. Определены кельтские компоненты в структуре современных топонимов и дана им характеристика. Описаны особенности латинского влияния на современной карте Великобритании. Дана характеристика влиянию французского языка на топонимику Англии. Описаны особенности образования сложных топонимов и обоснована роль предлогов и предложных наречий в этой связи.

Ключевые слова: топонимы, древние скандинавские топонимические элементы, кельтские компоненты, латинское влияние, сложные топонимы.

The summary. In this article the names which include ancient Scandinavian toponimic elements were analyzed. Modern Celtic toponimic components were characterized. Latin influence on the contemporary map of Great Britain was described. The influence of the French language on English toponims was characterized. The peculiarities of forming of complex toponims were described. Also the role of prepositions and prepositional adverbs was determined.

Key words: toponims, ancient Scandinavian toponimic elements, Celtic components, Latin influence, complex toponims.

Одержано редакцією 12.01.2011 р.

УДК: 159.923.2:81'42

О.В. БЕЗКОВОРАЙНА

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ „КУЛЬТУРА ОСОБИСТІСНОГО САМОСТВЕРДЖЕННЯ” У КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФСЬКОГО ТА СУЧАСНОГО РОЗУМІННЯ ПРОБЛЕМИ

Резюме. В статті розкрито теоретичні положення щодо сутності та змісту поняття "культура особистісного самоствердження", філософські підходи з даної проблеми, схарактеризовано деякі особливості лінгвістичного аналізу досліджуваного явища.

Ключові слова: культура, особистість, самоствердження, лінгвістичний аналіз.

Проблема культури особистісного самоствердження – одна з усталених проблем людського життя, основний зміст якої становлять питання, як людині знайти себе, зреалізуватися, довести свою значущість собі та іншим людям. Людина завжди була одержима пошуком смислу життя і розуміння того, з чого складається її щоденне існування. Розібратися у всьому, об'єднати елементи соціального та індивідуального досвіду, творчо вилучити з нього моменти,

ЗМІСТ

<i>Попова Д.А.</i> Лексико-семантична варіативність канадської англійської	3
<i>Власюк Г.М.</i> Аналіз та класифікація тематичних груп польських фразеологічних одиниць „Людина – Діяльність – Власні назви”	5
<i>Косолапов В.І.</i> Про сучасну перекладну англійську лексикографію (за матеріалами словників малого та середнього розміру)	8
<i>Ботвінко О.М.</i> Лексико-семантичне поле „Презирство” (за матеріалами сучасної англійської мови)	13
<i>Поліщук О.С.</i> Концепт „Розум” в англійській мовній картині світу	18
<i>Пальчевська О.С.</i> Лінгвокогнітивне моделювання та профілювання базової ситуації початок подорожі у дискурсі чарівної казки	20
<i>Палій В.П.</i> Семантичні типи складних та безсполучникових питальних речень у сучасній французькій та українській мовах	25
<i>Черняк О.В.</i> Динамічно-функціональний аспект перехідної категорії у французькій мові	28
<i>Мороз Л.В., Пашко І.О.</i> Про роль функціонально-семантичних полів у визначених різновидах текстів	30
<i>Мороз Л.В. Пашко І.О.</i> Лексична креативність як основа семантичної компетенції студентів ВНЗ	34
<i>Калініченко М.М.</i> Рецепція творчості Г.Мевілла у сучасній Польщі	38
<i>Старух О.В.</i> „Жіночі студії” у контексті сучасного вітчизняного літературознавства	41
<i>Пархомчук М.М.</i> Zum Problem der Wortbildung im Deutschen: Kurzwörter in linguistisch-stilistischer Hinsicht	46
<i>Волошина Н.В.</i> Научное общение на английском языке магистров неязыковых специальностей	48
<i>Михальчук Н.О., Безкоровайна О.В.</i> Лінгвістична характеристика сучасної топонімічної карти Великобританії	55
<i>Безкоровайна О.В.</i> Лінгвістичний аналіз поняття „культура особистісного самоствердження” у контексті філософського та сучасного розуміння проблеми	58
<i>Хвищук С.В.</i> Проблеми вивчення латинської мови на немовних факультетах	63
<i>Цаль Т.В.</i> Сучасні методологічні вивчення іноземної мови згідно міжнародних стандартів та як запорука мобільності в контексті Болонських вимог	66
<i>Касаткіна О.В.</i> Формування лінгвістичної культури студентів на заняттях іноземної (англійської) мови	67
<i>Кузло Н.М.</i> Система вправ навчально-методичного комплексу з англійської мови для студентів напряму підготовки „Будівництво”	70
<i>Зінчук І.В.</i> Застосування автентичних матеріалів на уроці іноземної мови	73
<i>Андрощук А.В.</i> On Some Controversial Issues of English Grammar	76
<i>Орлова С.І.</i> Principles of classification of idioms	79
<i>Верьовкіна О.Є., Ярута Н.П.</i> Intertextuality of the parable „Jonathan Livingston seagull” by Richard Bach	85
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Politically correct English	87
<i>Джава Н.А.</i> Literaturvermittlung im Daf-Unterricht	89
<i>Вакулінська Л.М.</i> Структурно-семантична характеристика антропонімів у біблійних текстах	93
<i>Липиніна О.Л.</i> Die Besonderheiten der sozial-politischen Lexik (neue Wortbildungsmuster)	95
<i>Василькевич С.С.</i> Student slang in special slang system	97
<i>Михальчук Н.О.</i> The basic procedures of stylistic analysis, their characteristics	100
<i>Відомості про авторів</i>	107

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 2

Відповідальний редактор збірника Мороз Л.В.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Ніколайчук Г.І.
Технічний редактор Котяз О.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 25.02.2011 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 14,2. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 95/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 **Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 38'243

ББК 81.2